

Activiteitenplan bij
ontheffingsaanvraag:

De Vlijt 14
te Bedum

Projectnummer:

171630

RAPPORT

Type onderzoek : **Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag.**

Locatie onderzoek : **Bedum**

Projectnummer : **171630**

Versie rapportage : **1.1**

Ecoloog : **Ing. [REDACTED]**

Controle en vrijgave : **Ing. [REDACTED]**

Paraaf vrijgave : **[REDACTED]**

Datum : **12-02-2018**

OPDRACHTGEVER

Naam : **GEMEENTE BEDUM
SCHOOLSTRAAT 1
9781 JL BEDUM**

Contactpersoon : **mevr. [REDACTED]**

UITGEVOERD DOOR

MILIEU ADVIESBUREAU

KANTOOR ZUIDWOLDE

Industrieweg 20
7921 JP Zuidwolde
Tel.: 0528-373982
Fax.: 0528-373907
info@ecoreest.nl
www.ecoreest.nl

KANTOOR APPINGEDAM

Opwierderweg 160
9902 RH Appingedam
Tel.: 0596 633355
Fax.: 0528-373907

KANTOOR ALMERE

Transistorstraat 91-34
1322 CL Almere
Tel.: 036 8200376
Fax.: 0528-373907

DISCLAIMER

Dit rapport omvat het activiteitenplan ten behoeve van de ontheffingsaanvraag van de Wet natuurbescherming voor de locatie **de Vlijt 14 te Bedum** in opdracht van **Gemeente Bedum**.

Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien:

- de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is
- de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken
- het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING EN DOELSTELLING	4
1.2	KWALITEITSBORGING	4
1.3	LEESWIJZER.....	5
2	ONDERZOEKSLOCATIE	6
2.1	BESCHRIJVING ONDERZOEKSLOCATIE	6
3	VOORGENOMEN INGREEP	8
4	FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED VOOR BESCHERMDE SOORTEN	9
4.1	VLEERMUIZEN	9
4.2	STAAT VAN INSTANDHOUDING GEWONE DWERGVLEERMUIS	10
4.3	RANSUIL	10
4.4	STAAT VAN INSTANDHOUDING RANSUIL.....	11
5	MITIGATIEPLAN	12
5.1	GEWONE DWERGVLEERMUIS.....	12
5.1.1	Effect van de werkzaamheden (zonder mitigerende maatregelen)	12
5.2	MITIGATIE VOOR GEWONE DWERGVLEERMUIS.....	12
5.2.1	Effect van de werkzaamheden (met mitigerende maatregelen)	14
5.3	RANSUIL	14
5.3.1	Effect van de werkzaamheden (zonder mitigerende maatregelen)	14
5.4	MITIGATIE VOOR RANSUIL.....	14
5.4.1	Effect van de werkzaamheden (met mitigerende maatregelen)	15
5.5	ZORGVULDIG HANDELEN	15
5.6	BELANG EN ALTERNATIEF.....	15
5.7	VERANTWOORDING	17
	GERAADPLEEGDE BRONNEN	18
Bijlage 1	Verkort programmaplan Bedum	
Bijlage 2	Natuurwetgeving	

Onze rapportage is opgezet in kleur, om het u bij het lezen van het digitale document visueel aantrekkelijk te maken. Uiteraard kan het document ook op papier worden afgedrukt, waarbij we willen wijzen op de mogelijkheid om het document in zwart-wit af te drukken om kosten en toner te besparen.

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOELSTELLING

Gemeente Bedum is voornemens de panden binnen het plangebied te slopen. Naar aanleiding van de voorgenomen werkzaamheden is nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd (Eco Reest rapport nummer 160806.02, dd. 22 september 2017). Hieruit bleek dat in pand nummer 14 een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aanwezig is. Ook werd een roestplaats aangetroffen in een boom op het schoolplein. Omdat zowel de paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis als de boom met de roestplaats van ransuil komen te vervallen bij de werkzaamheden is een ontheffing nodig van de Wet natuurbescherming.

Doel van voorliggend activiteitenplan is het beschrijven van de voorgenomen ingreep en de mitigerende maatregelen die worden genomen om negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden te mitigeren of te compenseren.

1.2 KWALITEITSBORING

Eco Reest streeft na een zo hoog mogelijk kwaliteit van onderzoek te leveren.

Eco Reest is samen met Gebouwen Inspectie Nederland een adviesbureau, gericht op advisering in relatie tot ruimte, gebouwen en ondernemen. Beide bedrijven beschikken over één kwaliteitssysteem dat wordt beheerd door Eco Reest Holding, gericht op het klantgericht leveren van kwalitatief hoogstaande diensten.

Eco Reest Holding BV is gecertificeerd volgens “NEN-EN-ISO 9001:2008”, voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen, gebouwen en managementondersteuning, met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten.

Eco Reest BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en maakt gebruik van een overkoepelende ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 9 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het vangen, bemachtigen en met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse soorten (ontheffing ff/75a/2014/061, geldig tot 16 maart 2020).

In het hoofdstuk ‘verantwoording’ is de kwaliteitscontrole van deze rapportage weergegeven.

Naast kwaliteit is onafhankelijkheid van groot belang om onze opdrachtgever van dienst te zijn met het beste advies voor zijn vraagstuk.

Wij merken dan ook op dat er geen functionele relatie is tussen opdrachtgever en Eco Reest BV, hetgeen betekent dat het advies van Eco Reest onafhankelijk is van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Conform de eisen uit onze ethische code behandelt Eco Reest BV alle gegevens vertrouwelijk, waarvan wij kennisnemen als gevolg van de uitvoering van de werkzaamheden, behoudens in geval van wettelijke verplichtingen.

1.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt de onderzoekslocatie besproken. In hoofdstuk 3 wordt de voorgenomen ingreep behandeld. Hoofdstuk 4 bevat een beschrijving van de functie van het onderzoeksgebied voor beschermde soorten. De voorgestelde mitigerende maatregelen worden beschreven in hoofdstuk 5. Afgesloten wordt met een overzicht van geraadpleegde bronnen.

2 ONDERZOEKSLOCATIE

In dit hoofdstuk wordt de onderzoekslocatie beschreven en weergegeven.

2.1 BESCHRIJVING ONDERZOEKSLOCATIE

Het plangebied bestaat uit twee verschillende panden gelegen aan De Vlijt in Bedum. Bij het nader onderzoek zijn de panden aan nummer 12 en 14 en het skateveld aan de Vlijt onderzocht. De verblijfplaats van gewone dwergvleermuis en de roestplaats van ransuil zijn alleen aangetroffen in en rond de Vlijt 14 (zie figuur 2-1). Voorliggend activiteitenplan betreft daarom alleen een onderbouwing bij de werkzaamheden in en rond het pand (een basisschool) aan de Vlijt 14. Voor de werkzaamheden aan de Vlijt 12 en het Skateveld is geen ontheffing nodig.

Het plangebied is gelegen binnen de bebouwde kom van Bedum (vlak naast het centrum). Rond de bebouwing is grotendeels sprake van verharding bestaande uit straatwerk. In figuur 2-1 is de locatie weergegeven.

Figuur 2-1 Kaart met bestaande situatie. In rood het onderzochte gebied de Vlijt nr. 12 en 14 en het skateveld. In oranje het terrein waar ontheffing voor wordt aangevraagd.

Rondom de basisschool is enig groen aanwezig. Het schoolplein wordt door middel van enige bosschage en een aantal bomen (wilgen) gescheiden van de hoofdweg (de Vlijt). Op het schoolplein zelf staat een goed ontwikkelde boom (lariks) en zijn enkele lage heggen aanwezig.

Aan de westzijde van de gymzaal (nummer 12) is een parkeerplaats gevestigd. Aan de oostzijde van nr. 14 bevindt zich een skateveld. Naast het skateveld aan de noord-/oostzijde is water in de vorm van een sloot te vinden. Figuur 2-2 en 2-3 geven de huidige situatie weer.

Figuur 2-2 Zuidzijde pand (ingang Togtemaarschool) De Vliet 14 te Bedum (bron: google maps)

Figuur 2-3 Westzijde pand De Vliet 14 te Bedum (bron: google maps)

3 VOORGENOMEN INGREEP

Op de onderzoekslocatie is de sloop van de bestaande panden voorzien. Hierbij wordt het groen rondom de school deels verwijderd. De wilgen langs de Vlijt blijven echter staan. Het is de intentie om de larix op het schoolplein in de toekomstige inrichting op te nemen, maar deze is nu nog niet bekend. De larix blijft in elk geval tot 2020 behouden

De nieuwbouw van de Togtemaarschool komt op de locatie van het huidige skateveld. De wilgen langs de watergang rond het skateveld worden ten behoeve van de nieuwbouw gekapt.

De sloop en nieuwbouw van de Togtemaarschool maken deel uit van een programmaplan van de gemeente Bedum (waarbij de gemeente samenwerkt met in de gemeente actieve schoolbesturen en de kinderopvangorganisatie Kids2be) voor een aardbevings- en toekomstbestendige transitie voor de bestaande onderwijshuisvesting in de gemeente Bedum (zie ook paragraaf 5.5; belang en bijlage 1; verkort programmaplan).

Uitgangspunt is dat de gehele transitieopgave (bouwkundig versterken, tijdelijke huisvesting, nieuwbouw van alle scholen in het programmaplan) in drie jaar wordt uitgevoerd. Dat betekent dat alles op 1 januari 2019 is voltooid. De sloop van de Togtemaarschool start niet eerder dan januari 2020.

4 FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED VOOR BESCHERMDE SOORTEN

4.1 VLEERMUIZEN

In 2016 zijn de panden aan de Vlijt 12, 14 en het skateveld onderzocht conform de eisen uit de destijds meest recente versie van het Vleermuisprotocol (versie 2013). Het onderzoek is uitgevoerd met een batdetector, type Petterson D240x. In onderstaande tabel (tabel 4-1) zijn de resultaten per onderzoeksrondte weergegeven. Voor een meer gedetailleerd verslag van het nader onderzoek wordt verwezen naar Eco Reest rapport 160906.02 (dd. 22 september 2017).

Aan de zuidzijde van de Togtemaarschool, aan de Vlijt 14, is op verschillende momenten binnen het paarseizoen een sociaal roepende gewone dwergvleermuis waargenomen bij en langs de zuidgevel van het schoolgebouw. Hieruit wordt geconcludeerd dat er een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aanwezig is aan de zuidzijde van de Togtemaarschool. De invliegopening bevindt zich naar verwachting onder de beplating langs de dakrand.

Tabel 4-1 Veldbezoeken en waarnemingen vleermuizen

Ronde	Datum	Adres	Waarneming	Soort verblijfplaats
1	15-05-2017 16-05-2017	-	-	-
2	04-07-2017	-	-	-
3	30-08-2016	De Vlijt 14	Gewone dwergvleermuis	Paarverblijf
4	27-09-2016	De Vlijt 14	Gewone dwergvleermuis	Paarverblijf

In figuur 4-1 zijn bovengenoemde waarnemingen op kaart aangegeven.

Figuur 4-1 Waarneming paarlocatie gewone dwergvleermuis aan De Vlijt 14 te Bedum

4.2 STAAT VAN INSTANDHOUDING GEWONE DWERGVLEERMUIS

De gewone dwergvleermuis is zowel binnen Europa als binnen Nederland de meest voorkomende vleermuissoort. Deze is onderdeel van de landelijke populatie die wordt geschat op 300.000 tot 600.000 dieren (Dietz et al., 2009). Uitwisseling tussen verschillende populaties vindt waarschijnlijk met name plaats in winterverblijfplaatsen (Dietz et al 2009).

Meer recente waarnemingen in Bedum en directe omgeving zijn echter lastiger te vinden. De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) telt slechts zeven waarnemingen in omgeving van de Vliet te Bedum in de afgelopen vijf jaar binnen circa vijf kilometer. Deze waarnemingen zijn voornamelijk waargenomen in het centrum van Bedum. Het gebrek aan meer recente waarnemingen is mogelijk te verklaren door een gebrek aan systematisch onderzoek naar vleermuizen in de directe omgeving en/of registratie hiervan. Wel is een rapport beschikbaar met een verslag van kerkzoldertellingen in de provincie Groningen, waarin is vermeld dat in 2011 (sporen van) gewone dwergvleermuis is (zijn) waargenomen in de Walfriduskerk, op circa 160 meter ten noordwesten van de school.

Het plangebied is gelegen binnen de bebouwde kom van Bedum (vlak naast het centrum). Rond de bebouwing is grotendeels sprake van verharding bestaande uit straatwerk. Rondom de panden is enig groen aanwezig. Tijdens de veldbezoeken zijn er wel foeragerende gewone- en ruige dwergvleermuizen waargenomen boven het skateveld en rondom de panden met nummer 12 en 14. In de directe omgeving zijn ook foeragerende laatvliegers waargenomen.

4.3 RANSUIL

Tegelijk met de onderzoeksrondes naar vleermuizen is ook de aanwezigheid van ransuil onderzocht. Ransuil is gezien en gehoord in een boom op het schoolplein, aan de zuidzijde van de school (zie figuur 4-2). Er is in deze boom geen nest aangetroffen. Rond de boom waren geen mestsporen of andere sporen van langdurig verblijf te zien. Het zal hier gaan om een roestlocatie.

Tabel 4-1 Veldbezoeken en waarnemingen ransuil

Ronde	Datum	Locatie	Waarneming	Soort verblijfplaats
1	15-05-2017 16-05-2017	Boom zuidzijde schoolplein	Zicht en geluidwaarneming	Roestplaats
2	04-07-2017	Boom zuidzijde schoolplein	Zicht en geluidwaarneming	Roestplaats
3	30-08-2016			
4	27-09-2017			

Figuur 4-2 Waarneming roestlocatie ransuil in boom (rood omcirkeld) op schoolplein de Vliet 14 te Bedum

4.4 STAAT VAN INSTANDHOUDING RANSUIL

De Staat van Instandhouding van de ransuil als broedvogel in Nederland is zeer ongunstig. De stand is sterk afgenomen sinds ongeveer 1985. De soort verdween uit de grote bossen op de zandgronden, waar hij voorheen een normale broedvogel was. Hierbij speelt intensieve predatie op jonge en oude ransuilen door haviken een belangrijke rol. Bovendien wordt het agrarisch cultuurlandschap dermate intensief benut dat florerende (veld)muizenpopulaties een uitzondering worden, een uitzonderlijk jaar daargelaten. Lokaal werd nestgelegenheid schaars door afnemende aantallen zwarte kraaien en eksters (nestleveranciers) (SOVON.nl).

In Bedum zijn in de afgelopen 10 jaar 18 waarnemingen aan ransuil verzameld in de NDFF. Hieruit is niet op te maken waar in Bedum ransuil nestlocaties heeft en om hoeveel broedparen het gaat.

5 MITIGATIEPLAN

In onderstaand hoofdstuk wordt beschreven hoe de aanwezige verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en de roestplaats van ransuil gemitigeerd moeten worden. Ook wordt ten behoeve van de ontheffingsaanvraag een beschrijving gegeven van het belang van het project en wordt een alternatievenafweging gedaan.

5.1 GEWONE DWERGVLEERMUIS

5.1.1 Effect van de werkzaamheden (zonder mitigerende maatregelen)

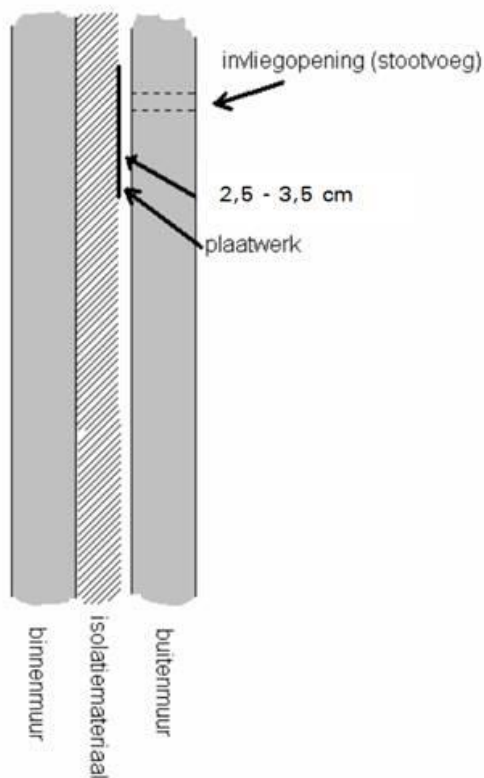
Aan de Vlijt 14 is één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aanwezig. Deze heeft mogelijk ook een functie als winterverblijfplaats voor een of enkele dieren. Als gevolg van de werkzaamheden komt bovengenoemde verblijfplaats te vervallen.

5.2 MITIGATIE VOOR GEWONE DWERGVLEERMUIS

Permanente mitigatie

Op de locatie waar nu het skateveld ligt wordt het nieuwe schoolgebouw van de Togtemaarschool gevestigd. In dit gebouw worden verblijfplaatsen voor vleermuizen gecreëerd door de spouwmuur toegankelijk te maken (zie figuur 5-1). Dit gebeurt door minimaal vier stootvoegen van 1,5 tot 2 cm breed op voldoende hoogte (meer dan 3 meter hoog) te maken. Deze komen zo mogelijk aan alle zijden, maar worden in elk geval aan de zuidzijde aangebracht.

Bij gebruik van isolatieplaten worden deze (deels) opgeruwd zodat vleermuizen hierop grip hebben. Alternatief wordt stevig kunststof gaas met een maaswijdte van 3 tot 10 millimeter bevestigd tegen de platen.

Figuur 5-1 Doorsnede van muur met open stootvoeg.

Door ruimte in de spouwmuur te creëren ontstaat weer een verblijfsmogelijkheid vergelijkbaar met de huidige verblijfplaats. De ruimte in de spouwmuur kan zowel de functie als paar- als (eventueel) winterverblijf weer vervullen.

Tijdelijke mitigatie

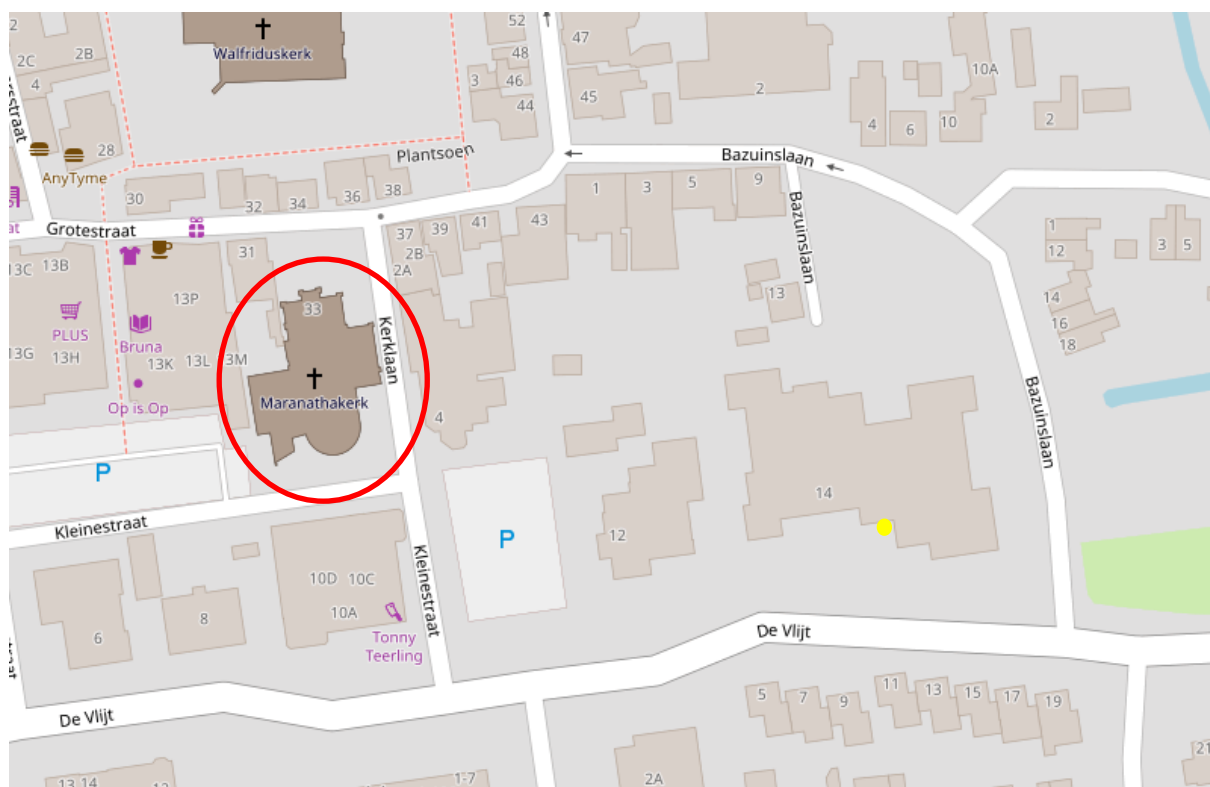
De sloop vindt niet eerder dan 2020 plaats. De nieuwbouw is uiterlijk 1 januari 2019 voltooid, zodat de permanente mitigatie klaar is wanneer de huidige verblijfplaats gesloopt wordt. Daarnaast zijn in de directe omgeving vier vleermuiskasten opgehangen om een ecologische plus te creëren en zeker te zijn dat er alternatieve verblijfplaatsen met een voldoende gewenningstijd zijn aangeboden zodra de sloop van start gaat. Dit is gedaan door vier uitwendige kasten op te hangen van het type VK WS 07 vleermuizenkast van Vivara Pro (zie figuur 5-2). De kast bestaat uit 1 compartiment met een tussenruimte van 2 centimeter, de breedte van de sleuf is 25 centimeter en de hoogte 45 centimeter. De kast is gemaakt van houtbeton. Een voordeel van deze kasten is dat deze aan elkaar geschakeld kunnen worden aangebracht, waardoor er een grotere kast ontstaat.

Figuur 5-2 VK WS 07 van Vivara Pro

De kasten worden aangebracht aan de zuidzijde van de Maranathakerk, op ongeveer 120 meter ten noordwesten van het huidige plangebied (zie figuur 5-3).

De kasten zijn geschikt als winterverblijfplaats in milde winters. Bij strengere vorst zijn er voldoende alternatieven in de directe omgeving aanwezig in de vorm van potentieel geschikte verblijfplaatsen in woningen in de directe omgeving. Bijvoorbeeld in de woningen aan de overzijde van de school (de Bazuinlaan 12-18). Deze woningen zijn toegankelijk voor vleermuizen. Bij het veldwerk is hier een paarverblijf van ruige dwergvleermuis aangetroffen (nummer 12 of 14).

Figuur 5-3 Locatie kasten tijdelijke mitigatie. Gele stip = huidige verblijfplaats. Rood omcirkeld = locatie kasten

5.2.1 Effect van de werkzaamheden (met mitigerende maatregelen)

De verblijfplaats van gewone dwergvleermuis wordt in voldoende mate in de directe omgeving teruggebracht met hiervoor geschikte vleermuiskasten. Bovendien blijven alternatieven voorhanden in de woningen in de directe omgeving. In de nieuwbouw worden verblijfplaatsen in de spouwmuur gecreëerd. Deze kunnen zowel de functie als paar- en winterverblijf vervullen. Daarom is het aannemelijk dat er geen sprake is van het aantasten van de functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaats van gewone dwergvleermuis als gevolg van de werkzaamheden. De gunstige staat van instandhouding van deze soort zal daarom niet worden aangetast als gevolg aan de werkzaamheden.

5.3 RANSUIL

5.3.1 Effect van de werkzaamheden (zonder mitigerende maatregelen)

Bij het rooien van de boom op het schoolplein aan de zuidzijde van het schoolgebouw gaat een roestplaats van ransuil verloren. Deze boom heeft geen functie als nestplaats, maar wordt incidenteel gebruikt om in te rusten. Het aantasten van zowel nest- als rustplaatsen is een overtreding binnen de Wet natuurbescherming. Ransuil is opgenomen in bijlage II van het Verdrag van Bern. In artikel 3.5, lid 4, van de Wet natuurbescherming staat dat het verboden is voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van (onder andere) bijlage II van het Verdrag van Bern te beschadigen of te vernielen.

5.4 MITIGATIE VOOR RANSUIL

Er wordt getracht om de boom met de roestplaats bij de nieuwe invulling van het terrein te behouden. Omdat de nieuwe invulling van het terrein nog niet bekend is, is niet geheel zeker of de

boom met de roestplaats kan worden behouden. De boom blijft sowieso staan tot 2020. Om de boom voor ransuil te mitigeren wordt na afronding van de nieuwbouw bij de nieuwe school een forse den of ceder geplaatst in de directe omgeving. Daarnaast is in het Centrum plan opgenomen dat een groot formaat bomen wordt terug geplant in het centrum.

Ter overbrugging zijn in de directe omgeving voldoende alternatieven aanwezig die kunnen dienen als nestboom. Zo zijn er bijvoorbeeld grote platanen aanwezig aan weersijden van de Vlijt. Deze bomen worden niet aangetast als gevolg van het project.

5.4.1 Effect van de werkzaamheden (met mitigerende maatregelen)

De roestlocatie wordt in de nieuwe situatie gecompenseerd. Tot die tijd zijn er voldoende alternatieven aanwezig in de vorm van forse bomen, bijvoorbeeld langs De Vlijt. Het weghalen van de roestboom voor de school zal niet leiden tot het aantasten van de functionaliteit van nest- en verblijfplaatsen van ransuil.

5.5 ZORGVULDIG HANDELEN

Gewone dwergvleermuis

Om zorgvuldig handelen te garanderen wordt de verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis voor aanvang van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt door het aanbrengen van tochtgaten.

Dit gebeurt door over de volledige hoogte van de muur de hoeken van het gebouw te verwijderen, waardoor er in de spouw een flinke tocht ontstaat en licht diep in de spouw kan doordringen, en / of door flinke gaten (van meer dan 50 x 50 cm) boven en onder in de muren te maken met een tussenliggende afstand van niet meer dan drie meter.

Het slopen mag plaatsvinden als alle gewone dwergvleermuizen de verblijfplaatsen in het gebouw verlaten hebben. Onder minder gunstige weersomstandigheden (bijvoorbeeld avonden met lage temperaturen, neerslag of veel wind) duurt het langer voordat de dieren de verblijfplaats succesvol kunnen verlaten.

De sloopwerkzaamheden worden (op zijn vroegst) uitgevoerd in januari 2020. De kwetsbare overwinteringsperiode van gewone dwergvleermuizen loopt voor globaal van november tot en met maart. Daarom wordt de verblijfplaats voor 1 november ontoegankelijk gemaakt. Dit is tevens om te voorkomen dat zich vleermuizen in de woning bevinden tijdens de werkzaamheden.

Deze tochtgaten worden ten minste drie dagen voor de werkzaamheden gemaakt, met ten minste één nacht met temperaturen van minimaal 10 graden Celsius.

Ransuil

De boom met de roestplaats van ransuil wordt buiten het broedseizoen van ransuil gekapt. Het broedseizoen van ransuil loopt globaal van maart tot en met half september.

5.6 BELANG EN ALTERNATIEF

Belang van het project

In 2015 heeft onderzoek plaatsgevonden naar wat er moet gebeuren met schoolgebouwen als gevolg van de gaswinning en het risico op aardbevingen. Voor alle schoolgebouwen in Bedum zijn inmiddels

bouwkundige inspecties uitgevoerd. De inspecties en het vervolgproces daarna zijn als volgt verlopen:

1. Bouwkundige inspectie

De bouwkundige inspecties zijn uitgevoerd door VIIA. VIIA is de werknaam voor de combinatie van Royal Haskoning/DHV en Visser Smit Bouw. Voorafgaand aan de bouwkundige inspecties zijn door VIIA tekeningen opgevraagd waarna de school door een inspectieteam is geïnspecteerd.

2. Uitkomst inspecties en HRBE's.

In een korte notitie is het resultaat van de inspectie ten aanzien van eventuele risicovolle gebouwelementen beschreven. Alle aangetroffen HRBE's (High Risk Building Elements) zijn zo spoedig mogelijk na de inspecties aangepakt.

3. Analyse en maatregelenplan bouwkundig versterken.

Na elke inspectie is een gebouwanalyse uitgevoerd. Van elk schoolgebouw is een drie dimensionaal digitaal ontwerp gemaakt om te kunnen bepalen of het schoolgebouw voldoende aardbevingsbestendig is. Nu de scholen nooit zijn gebouwd met het oog op aardbevingsbestendigheid is voor alle scholen gebleken dat bouwkundige versterkingsmaatregelen nodig zijn.

De schoolgebouwen zijn in het gehele aardbevingsdossier met voorrang geïnspecteerd, met het oog op het bijzondere belang dat verbonden is met de specifieke functie van de scholen. Nu uit de inspecties per school de zogenaamde hoog risico gebouwelementen naar voren zijn gekomen, welke direct na vaststelling zijn verwijderd of verstevigd zijn de directe veiligheidsrisico's weggenomen. Daarmee zijn de scholen naar het oordeel van de autoriteiten veilig voor continuering van gebruik. Op termijn moeten de schoolgebouwen echter wel voldoen aan de richtlijn voor aardbevingsbestendig bouwen (uit Programmaplan huisvesting scholen gemeente Bedum, 2015). Hiermee dient het plan het belang "volksgezondheid of openbare veiligheid".

Door krimp en ontgroening zullen diverse scholen in de komende jaren fuseren. Dit heeft gevolgen voor de huisvestingssituatie. Scholen zullen verdwijnen, nieuwe brede scholen of kindcentra zullen worden gebouwd, bestaande scholen zullen worden omgebouwd of uitgebreid tot brede school of kindcentrum. Binnen de provincie Groningen is er in veel gemeenten sprake van bevolkings- krimp, zijnde een structurele afname van het aantal inwoners. Naast de krimp is er sprake van ontgroening: de afname van het aandeel jongeren in de bevolking als gevolg van vertrek en een afname van het geboortecijfer. Een gevolg van de ontgroening is een stijging van de gemiddelde leeftijd van de bevolking. Maar ook zullen steeds minder jonge kinderen naar de basisschool gaan zodat de behoefte aan (basis)scholen zal afnemen. Daarnaast is er sprake van schaalvergroting binnen het onderwijs om de kwaliteit te handhaven.

Het gevolg is dat het aantal basisscholen afneemt. In de provincie Groningen gaat deze daling sneller dan landelijk. Op 1 oktober 2014 zijn er 296 basisschoolvestigingen in de provincie Groningen. De dalende trend van de afgelopen jaren zet zich voort. Zes procent van de scholen die op 1 oktober 2012 nog open waren, is op 1 oktober 2014 gesloten (tegenover 3% landelijk). Dit betekent dus dat de terugloop in de provincie Groningen aanzienlijk sneller gaat dan in de rest van het land. De gemiddelde daling van het aantal leerlingen in de provincie Groningen in de periode 2011 - 2013 was 4%.

De voortgang van bevolkingskrimp en ontgroening zal leiden tot een afname van het leerlingenaantal in het basisonderwijs met als gevolg dat scholen steeds ruimer in hun jas komen te zitten en mogelijk onder de opheffingsnorm komen.

Door de geprognosticeerde afname van het aantal leerlingen zal de ruimtebehoefte afnemen. Wanneer sprake is van nieuwbouw is het van belang om te kijken naar het verwachte aantal leerlingen in de toekomst. Dit om te voorkomen dat er wordt gebouwd voor de leegstand en de scholen worden geconfronteerd met hoge exploitatiekosten. Bij bouwkundige versterking van een bestaande school kan worden gezien of de school kan worden verkleind (uit Programmaplan huisvesting scholen gemeente Bedum, 2015).

Tabel 5-1 Toekomstige ruimtebehoefte onderwijshuisvesting (uit Programmaplan huisvesting scholen gemeente Bedum, 2015)

School	Plaats	Leerlingenaantallen			Huidig bvo	BVO overschot obv 2014	BVO minimaal obv 2030	BVO maximaal obv 2017
		2014	2017	2030				
Togtemaar	Bedum	248	233	188	1867 m2	420 m2	1146 m2	1372 m2
Regenboog	Bedum	257	242	195	2149 m2	656 m2	1181 m2	1417 m2
De Horizon	Bedum	88	83	67	756 m2	113 m2	537 m2	617 m2
St. Walfridus	Bedum	153	144	116	938 m2	-32 m2	783 m2	924 m2
De Akker	Zuidwolde	41	39	31	427 m2	21 m2	356 m2	396 m2
Venhuisschool	Zuidwolde	59	55	45	717 m2	220 m2	426 m2	477 m2
De Haven	Onderdendam	27	25	20	432 m2	96 m2	301 m2	326 m2

Door realiseren van een kleinere school worden leegstand en onnodige exploitatiekosten voorkomen. Daarmee dient het project een 'dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor milieu wezenlijk gunstige effecten'.

Alternatief

Het project omvat sloop en nieuwbouw van de school en is daarmee locatie gebonden.

De technische staat van de school is dusdanig dat deze niet voldoet aan de richtlijn voor aardbevingsbestendig bouwen. Daarnaast is er door de bevolkingskrimp in Bedum op termijn sprake van leegstand van een deel van of de gehele school, waardoor verloedering van het pand zal optreden. Uiteindelijk zal ook dit leiden tot de sloop van de school.

door de verblijfplaatsen buiten de kwetsbare periodes ongeschikt te maken en in de nieuwe situatie nieuwe verblijfplaatsen te integreren.

5.7 VERANTWOORDING

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van de rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage. Bovendien aanvaardt Eco Reest geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

Eco Reest

Ing. [REDACTED]

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Bronnen

Literatuur:

Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill (2011): Vleermuizen; Alle soorten van Europa en noordwest-Afrika, De Fontein / Tirion Uitgevers B.V., Utrecht

Hoekstra, B. en A. Tolsma (2013): Vleermuizen op kerken in de gemeente Bedum. Stageopdracht voor de gemeente Bedum.

Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis, versie 2.0. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, december 2014

Bij12, Kennisdocument Huismus, versie 1.0, juli 2017.

Dietz, C., O. von Helversen en D.Nill (2007) De Fontein Tirion Uitgevers B.V.

Peeters, H., K. Wheeler (2008): Vogels en de wet.nl, Vereniging Politie Dieren- en Milieubescherming, Vogelbescherming Nederland, KNNV Uitgeverij, Zeist

Gebruikte websites:

www.soortenbank.nl

www.SOVON.nl

www.vleermuis.net

www.vleermuizenindestad.nl

www.zoogdierenatlas.nl

www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGE 1

VERKORT PROGRAMMAPLAN BEDUM

Huisvesting scholen gemeente Bedum

Verkort programmaplan

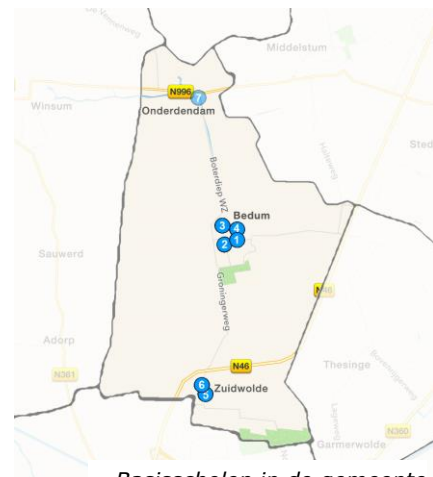
November 2015

De bestaande huisvesting van onderwijsinstellingen in de gemeente Bedum moet aardbevings- en toekomstbestendig worden. De gemeente Bedum werkt sinds maart 2015 intensief samen met de schoolbesturen en de kinderopvangorganisatie Kids2be aan plannen hiervoor. Deze samenwerking heeft geleid tot een programmaplan. Het programmaplan, waarvan dit de verkorte versie is, vormt de basis van de besluitvorming rondom het aardbevingsbestendig maken van de scholen. Het combineert de informatie over de noodzakelijke bouwkundige versterkingen voor het aardbevingsbestendig maken van de scholen met de onderwijskundige transitie.

Feiten en cijfers

Binnen de gemeente Bedum zijn 7 basisscholen die deel uitmaken van 4 schoolbesturen. Daarnaast zijn er binnen de gemeente twee kinderopvangorganisatie: Kids2b en Maatschap 'Het Kapelletje'. Twee locaties van Kids2b zijn in een schoolgebouw gevestigd.

	School	Plaats	Schoolbestuur
1.	Regenboog	Bedum	Vereniging Christelijk Primair Onderwijs Noord-Groningen
2.	Togtemaar	Bedum	Stichting openbaar onderwijs Marenland
3.	St. Walfridus	Bedum	Stichting Fidarda Katholiek Onderwijs
4.	Horizon	Bedum	Vereniging Gereformeerd Primair Onderwijs Noordoost Nederland
5.	Venhuisschool	Zuidwolde	Stichting openbaar onderwijs Marenland
6.	De Akker	Zuidwolde	Vereniging Christelijk Primair Onderwijs Noord-Groningen
7.	De Haven	Onderdendam	Vereniging Christelijk Primair Onderwijs Noord-Groningen

Basisscholen in de gemeente Bedum

Steeds minder leerlingen

In de provincie Groningen is er in veel gemeenten sprake van bevolkingsafname. Het geboortecijfer daalt en er zijn steeds minder jonge kinderen. Bovendien is er binnen het onderwijs sprake van schaalvergroting om de kwaliteit te handhaven. Het gevolg is dat het aantal basisscholen afneemt.

Ook in de gemeente Bedum zijn de leerlingenaantallen de laatste jaren gedaald. Deze trend zet door. Ten opzichte van 2015 wordt een krimp verwacht van ruim 24% tot 2030 en ruim 16% tussen 2030 en 2040.

Het gevolg zal zijn dat scholen steeds ruimer in hun jas komen te zitten en mogelijk onder de opheffingsnorm komen. Op één na alle scholen in Bedum kennen op basis van de leerlingenaantallen in 2014 een overmaat aan ruimte. In totaal is er 1495m² meer aan ruimte dan de huisvestingsnorm aangeeft. Dat is ruim 20% boven de norm.

Inspecties

Voor alle schoolgebouwen in Bedum zijn bouwkundige inspecties uitgevoerd. De inspecties en het vervolgproces daarna zijn als volgt verlopen:

- **Bouwkundige inspectie**
Er zijn bouwkundige inspecties uitgevoerd door VIIA, de werknaam voor de combinatie van Royal Haskoning/DHV en Visser Smit Bouw. Voorafgaand aan de inspecties zijn door VIIA tekeningen opgevraagd waarna de school door een inspectieteam is geïnspecteerd.
- **Uitkomst inspecties en HRBE's.**
In een korte notitie is het resultaat van de inspecties ten aanzien van eventuele risicovolle gebouwelementen beschreven. Alle aangetroffen HRBE's (*High Risk Building Elements*) zijn zo spoedig mogelijk na de inspecties aangepakt.
- **Analyse en maatregelenplan bouwkundig versterken.**
Na elke inspectie is een gebouwanalyse uitgevoerd. Van elk schoolgebouw is een drie dimensionaal digitaal ontwerp gemaakt om te kunnen bepalen of het schoolgebouw voldoende aardbevingsbestendig is. Voor alle scholen is gebleken dat bouwkundige versterkingsmaatregelen nodig zijn.

Maatregelenplannen

Alle noodzakelijke maatregelen zijn samengevat in het maatregelenplan. Dit laat zien welke bouwkundige aanpassingen nodig zijn om een school naar de huidige maatstaven aardbevingsbestendig te maken. Het gaat er bijvoorbeeld om vloeren, wanden en dak beter aan elkaar te bevestigen en te verstevigen of de fundering te verbreden.

In alle gevallen gaat het om tamelijk ingrijpende maatregelen die tijd kosten. De exacte tijd verschilt per school, maar de uitvoering van de versterkingsmaatregelen duurt in totaal 4 tot 9 maanden. Tijdens deze periode kan de school niet gebruikt worden voor onderwijs. Daarom moet er tijdelijke huisvesting komen.

Veiligheid

In z'n algemeenheid geldt dat er in Bedum geen gebouwen zijn die ooit zijn ontworpen of gebouwd voor aardbevingen. Dat geldt uiteraard ook voor de schoolgebouwen. De schoolgebouwen zijn nu met voorrang geïnspecteerd. Overal waar uit de inspecties zogenaamde hoog risico gebouwelementen naar voren zijn gekomen, zijn deze direct na vaststelling verwijderd of verstevigd. Daarmee zijn alle directe veiligheidsrisico's weggenomen. Naar het oordeel van de autoriteiten zijn de scholen nu veilig voor gebruik.

Uitgangspunten

Aan de basis van de transitievoorstellen in dit plan liggen drie met elkaar samenhangende, integrale uitgangspunten. Ze vormen de drijfveren om tot transitie te komen. Het gaat om:

- **Toekomstbestendigheid**
 - Scholen moeten *krimp proof* zijn. Om te voorkomen dat lokalen vanwege de krimp leeg komen te staan zou er bij nieuwbouw gewerkt kunnen worden met een vaste kern en een flexibele schil. In de flexibele schil komen functies of lokalen met een beperktere levensduur.
 - Scholen moeten *aardbevingsbestendig* zijn waarbij het niet alleen gaat om het wegnemen van de risico's van instorten, maar ook om het voorkomen van schade bij (toekomstige) bevingen.

- Toekomstbestendigheid blijkt uit de relatie met *leefbaarheid* van dorpen en wijken. Scholen worden door bewoners ervaren als voorzieningen die bijdragen aan de leefbaarheid van hun dorp en wijk.
- **Hoge onderwijskwaliteit**
 De voorstellen komen mede tot stand vanuit de drijfveer om een goede onderwijskwaliteit te kunnen bieden: nu en in de toekomst. In de huidige situatie kan worden meebewogen met de ontwikkelingen op het gebied van:
 - *Kinderen met speciale zorg* maken steeds meer deel uit van de scholen. Dat vraagt om begeleiders en werkplekken.
 - *Het gebruik van ICT* in de vorm van computers en digitale schoolborden als leermiddelen stellen eisen aan de school.
 - De *ontwikkeling naar integrale kindvoorzieningen* zet de komende jaren door en stelt andere eisen aan de gebouwen.
- **Hoge gebouwkwaliteit**
 Een aantal specifieke kenmerken van de schoolgebouwen moeten in de nadere uitwerking tot uiting komen:
 - *Frisse scholen*. De kwaliteit van een goed binnenklimaat.
 - *Duurzaamheid*. Materiaalkeuze, maar ook duurzaam in onderhoud en gebruiksduur.
 - *Energiezuinig*. Een zo energiezuinig mogelijk gebouw realiseren.
 - *Ontwerp*. Geeft uitdrukking aan de totale kwaliteit van het schoolgebouw.

Transitieplan

Vanaf maart 2015 hebben gemeente en schoolbesturen de onderwijskundige ontwikkelingen verkend. Daarbij is ook gekeken of en hoe de bouwkundige versterkingsmaatregelen kunnen worden gecombineerd met maatregelen die bijdragen aan de meer algemene toekomstbestendigheid van de scholen. Met de gemeente hebben de schoolbesturen vervolgens gekeken naar de toekomstbestendigheid van de onderwijshuisvesting in de gemeente Bedum.

Hieronder is per dorp uitgewerkt welke transitie wordt beoogd en welke uitgangspunten worden gehanteerd.

Bedum

De plaats Bedum kent vier basisscholen. In totaal zijn er 752 (telling 2014) leerlingen in Bedum. Dit aantal zal naar verwachting dalen tot 524-628 leerlingen (verwachting 2030 en 2018). Het volgende transitievoornemen is vastgesteld:

- **Togtemaar: nieuwbouw**
 Gelet op het maatregelenplan en de ingrijpende versterkingsmaatregelen is nieuwbouw het uitgangspunt. De Togtemaar is daarbij voorstander van samenwerking met onderwijsgelieerde organisaties om te komen tot (integrale) kindvoorzieningen.
- **Regenboog: bouwkundig versterken inclusief toekomstbestendig maken, tenzij de “verdiepingsslag” uitwijst dat nieuwbouw de voorkeur verdient**
 Gemeente en schoolbestuur hebben afgesproken dat een verdiepingsslag nodig is om te kunnen komen tot een definitieve keuze voor de Regenboog. Wanneer het mogelijk is het huidige gebouw zodanig te “verbouwen” dat de kwaliteit ontstaat van een nieuwe aardbevings- en toekomstbestendige school, zal het schoolbestuur meegaan in de keuze voor bouwkundig versterken. Mocht er geen perspectief ontstaan op goede huisvesting, dan wordt nieuwbouw overwogen. Voor 1 januari 2016 wordt een definitieve keuze gemaakt.
- **De Horizon: bouwkundig versterken**
 De Horizon heeft de voorkeur voor een zelfstandige school. Partijen kiezen daarbij voor het bouwkundig versterken van het bestaande gebouw.

- **Walfridus: bouwkundig versterken/nieuwbouw tenzij blijkt dat dit niet haalbaar is op de huidige locatie en nieuwbouw in beeld komt**

Walfridus wil bij voorkeur op de huidige plaats blijven. Mede gezien het karakteristieke gebouw in de nabijheid van de kerk. De voorkeur van partijen ligt in het verlengde van het advies zoals opgenomen in het Maatregelenplan: het oude karakteristieke deel van de bestaande school bouwkundig versterken en het nieuwere deel van de bestaande school slopen en nieuw bouwen in combinatie met nieuw te bouwen faciliteiten voor kind-gerelateerde functies.

Mocht dit op de bestaande locatie niet kunnen, dan is nieuwbouw aan de orde. Bij eventuele nieuwbouw staat Walfridus open voor 'meer onder 1 dak' – varianten met andere scholen.

Zuidwolde

Zuidwolde heeft twee basisscholen: De Akker (VCPONG) en de Venhuisschool (Marenland). In totaal zijn er 109 (telling 2014) leerlingen in Zuidwolde. Dit aantal zal naar verwachting dalen tot 71-85 leerlingen (verwachting 2030 en 2018). Er is een besluit om de scholen vanaf augustus 2016 te laten fuseren, momenteel verblijven ze nog op beide locaties. Het volgende transitievoornemen is vastgesteld:

- **De Akker: beëindiging onderwijsfunctie en nieuwbouw op de locatie Venhuisschool**
- **Venhuisschool: nieuwbouw van de fusieschool op de locatie Venhuisschool**

Bij de gezamenlijke nieuwbouw voor de fusieschool op de locatie Venhuisschool wordt de huidige gymzaal bij de nieuwbouw gevoegd en zal bouwkundig worden versterkt. Ook worden de kind-gerelateerde functies als integraal onderdeel betrokken. Dit vraagt nog om duidelijkheid over de kindvoorzieningen.

Onderdendam

In Onderdendam is nu nog de basisschool De Haven (VCPONG) gevestigd met 24 (telling 2014) leerlingen. Dit aantal zal naar verwachting dalen tot 19-23 (verwachting 2030 en 2018) leerlingen.

- **De Haven:** Het voorgenomen besluit is deze school te sluiten per ingang van augustus 2016. De Haven fuseert dan met de Regenboog in Bedum. In een dergelijke situatie is bouwkundige versterking van De Haven niet aan de orde.
Een definitief besluit is nog niet genomen. Mocht de school alsnog open blijven, dan is bouwkundig versterken aan de orde.

Tijdelijke huisvesting

Ten behoeve van het bouwkundige versterking is tijdelijke huisvesting nodig.

- In de plaats *Bedum* is in ieder geval tijdelijke huisvesting nodig voor de versterking van de Horizon en vrijwel zeker ook voor de Walfridus. De tijdelijke huisvesting zal minimaal groot genoeg moeten zijn voor de leerlingen van de Horizon en maximaal voor de leerlingen van Walfridus en de Regenboog samen. Voor 1 januari 2016 is duidelijk hoe groot de tijdelijke huisvesting zal worden.
Als locatie voor de tijdelijke huisvesting is de IJsbaanlocatie in Bedum in beeld.
- In *Zuidwolde* is eveneens tijdelijke huisvesting vereist. De nieuwbouw is beoogd op de locatie van de Venhuisschool. De Akker blijft voorlopig als school in stand. Om alle kinderen van de Venhuisschool en de Akker te kunnen onderbrengen, moeten enkele lokalen aan de Akker worden toegevoegd. Dat kan op het huidige terrein van de school.

Uitvoering

De transitieopgave waarvoor in het scholenprogramma Bedum is gekozen, is helder. Het programma leidt tot vijf projecten: twee nieuwbouwprojecten en drie projecten voor bouwkundig versterken. Ze staan hieronder beschreven.

Nieuwbouw de Togtemaar in Bedum

Een regulier nieuwbouwtraject zal worden gestart onder regie van de gemeente. Voorlopig uitgangspunt is dat de school wordt gebouwd op de huidige locatie van de Togtemaar of op een plek daar in de buurt. Een locatieverkenning zal daarover duidelijkheid geven. Wanneer op de huidige locatie van de Togtemaar nieuwbouw plaatsvindt, doet de Togtemaar mee in het programma voor tijdelijke huisvesting. Bij nieuwbouw op een andere locatie blijft de school in gebruik totdat nieuwbouw gerealiseerd is.

Nieuwbouw in Zuidwolde

De nieuwbouw voor de nieuwe fusieschool van de Akker en de Venhuisschool zal worden gebouwd op de locatie van de Venhuisschool. Er moet rekening worden gehouden met ruimte voor kinderopvang.

Daarnaast moet de gymzaal op deze locatie bouwkundig worden versterkt.

De nieuwbouw staat onder regie van de gemeente. Tijdens de nieuwbouw zullen de leerlingen van de Venhuisschool worden ondergebracht bij de Akker. Ten behoeve hiervan zal tijdelijke huisvesting worden gerealiseerd op het terrein van de Akker.

Bouwkundig versterken inclusief toekomstbestendig maken: De Regenboog in Bedum

Voor de Regenboog is nog geen keuze gemaakt. Vooralsnog blijft de Regenboog in functie en wordt bouwkundig versterkt. De voorwaarde is dat een versterkte Regenboog een duurzaam perspectief moet bieden voor onderwijs naar hedendaagse maatstaven. Het gevolg van deze restrictie wordt onderzocht. Duidelijk is dat dan naar verwachting ook gedeeltelijke nieuwbouw aan de Regenboog noodzakelijk is. Als bouwkundig versterken niet haalbaar is, is nieuwbouw op een andere locatie aan de orde. In dat geval start een projectgroep onder regie van de gemeente. Dan blijft de Regenboog in functie tot de nieuwbouw gereed is.

Voor 1 januari 2016 wordt een definitieve keuze gemaakt.

Bouwkundig versterken De Horizon in Bedum

De Horizon wordt bouwkundig versterkt. In het versterkingsprogramma wordt ruimte gezocht om de school te verduurzamen. Ten behoeve van deze opgave wordt een projectgroep gestart onder regie van het CVW / VIIA. Om de school bouwkundig te versterken zullen de leerlingen tijdelijk worden ondergebracht in een op te richten tijdelijke school.

Bouwkundig versterken en nieuwbouw de Walfridus in Bedum

Het oude deel van de school wordt bouwkundig versterkt en deels ontmanteld (de zolder). Het overige deel van het bestaande gebouw wordt vanwege financiële motieven afgebroken en vervangen. Daarnaast wordt aan de nieuwbouw een deel toegevoegd voor kindvoorzieningen.

Dit is een ingewikkelde opgave. Bovendien is het nog niet zeker of het op de huidige locatie kan worden gerealiseerd. Er wordt onderzocht of bouwkundig versterken in combinatie met nieuwbouw realistisch is. Als hiervoor wordt gekozen, is de regie in handen van het CVW / VIIA. Tijdelijke huisvesting is dan noodzakelijk.

Is deze oplossing niet realistisch, dan vindt nieuwbouw plaats aansluitend bij de nieuwbouw van de Togtemaer. In dat geval kan het huidige gebouw in gebruik blijven tot de nieuwbouw is gerealiseerd.

Voor 1 januari 2016 wordt een definitieve keuze gemaakt.

Planning

Uitgangspunt is dat de gehele transitieopgave (bouwkundig versterken, tijdelijke huisvesting, nieuwbouw) in drie jaar wordt uitgevoerd. Dat betekent dat alles op 1 januari 2019 is voltooid. Vertrekpunt is dat de tijdelijke huisvesting op 1 juli 2016 beschikbaar is.

BIJLAGE 2

NATUURWETGEVING

In Nederland is de bescherming van soorten sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet Natuurbescherming.

Het bevoegd gezag voor de Wet natuurbescherming ligt primair bij de Provincies.

De Wet natuurbescherming gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling.

Binnen de Wet natuurbescherming wordt bij ruimtelijke ingrepen onderscheid gemaakt tussen Europees beschermde soorten (artikel 3.5 soorten) en nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 soorten). De lijst Europees beschermde soorten bestaat uit soorten die genoemd zijn in:

- Habitat Richtlijn bijlage IV onderdeel a
- Bijlage 2 verdrag van Bern
- Bijlage 1 verdrag van Bonn

Vogels

Ten aanzien van vogels is in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het volgende opgenomen:

- Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te rapen en deze onder zich te hebben.
- Het is verboden vogels als bedoeld als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te storen.

Verstoren mag wel indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Bovenstaande houdt in dat de nesten van alle inheemse soorten tijdens het broedseizoen zijn beschermd. Voor het verstoren van broedende vogels is een ontheffing nodig. Net als onder de Flora- en faunawet, zijn nestplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw.

Overige Europees beschermde soorten

Voor overige Europees beschermde soorten (uit bijlage IV, onderdeel a van de Habitatrichtlijn) is Artikel 3.5 van toepassing. Volgens dit artikel is het verboden Europees beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- opzettelijk te verstoren;
- eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Overige nationaal beschermde soorten

In de Wet natuurbescherming is een lijst met Nationaal Beschermde soorten opgenomen. Hierop is artikel 3.10 van deze wet van toepassing. Artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming houdt in dat het verboden is nationaal beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, verzamelen, af te snijden , ontwortelen of te vernielen.

Provincies beslissen zelf voor welke soorten van deze lijst een vrijstelling geldt.

MILIEU ADVIESBUREAU

Advies vanuit een groen hart

